

Брої 194, Фебруару 2020

STING pharmaceutical products

ZINKOROT®

25 mg tablets

Zinc (as Zinc orotate dihydrate)

*Единственото лекарство с висока доза Zn
под формата на органична сол*

Zn²⁺ 25 mg

**Дозата прави
лекарството!**

За пълна информация:
Вьорваг Фарма България ЕООД
1612 София, ж.к. "Хиподрума",
ул. "Софийски герой" № 1, БЦ „Прима“, ет.12
тел.: 02/ 462 71 58

Без лекарско предписание!
КХП към рег. No 20130173,
одобрена на 07.06.2018 г.

„Разковничето на стратегията не се крие в това да избереш пътя към победата, а в това да направиш избора си така, че всички пътища да водят към нея.“

Уважаеми колеги,

Отмина изпъстреният с празници януари, когато всеки един от нас е осмислил и трасирал пътя, който ще следва и целите, които ще се стреми да осъществи през годината.

Изборът е действие, при което се отдава предпочитание на една от няколко реални възможности. Той е психологично решение на всеки един от нас, след преценката на множество опции и лични критерии.

Живеем във време на дълбоки промени във всички области и ежедневно сме изправени пред една или друга алтернатива, независимо дали е в личен план или се отнася до професионалния ни живот. Всеки ден правим избори и затова е важно да анализираме точно информацията, която получаваме, за да реализираме своя информиран избор.

Новото време наложи английската дума „leader“ – в превод тя означава водач, предводител, вожд. Лидерът иновира, развива, фокусира се върху хората и техните проблеми. Умее да внушава и печели доверие. Това, което го отличава е способността му да гледа в дългосрочна перспектива и да предизвиква статуквото.

Колеги, време е да открием нашия лидер, който ще промени взаимоотношенията ни и ще фиксира конкретни цели, за да изпълним с ново съдържание професията на фармацевта, защото ние сме се посветили на каузата да опазим здравето на хората. Изборът е Ваш!

Съдържание

Фарма общество

Промяна в реда на финансиране на лекарствения продукт Спинраза 4

Можем ли да се саморегулираме? Отговорът е ДА 10

Препъникамък ли се оказва СУПТОТО? 12

ОТС продукти 13

Хранителни добавки 15

Козметика 19

Медицински изделия 23

Издава СТИНГ АД
Главен редактор:
маг. фарм. Аделина Любенова
Реклама: Петя Шебова,
Ивелин Иванов
Дизайн и предпечат:
Десислава Христова
Печат: Дедракс АД
Разпространение: СТИНГ АД;
София, бул. „Асен Йорданов“ №6;
тел. 02/970 31;
office.sofia@stingpharma.com

Списанието е специализирано за фармацевти. Разпространява се безплатно с рекламна цел. Редакцията не носи отговорност за предоставените материали. Препечатване на текстове, илюстрации или обособени части от списанието може да става само след писменото съгласие на издателя.

Нашето предложение за февруари:

Оливър Лъкет,
Майкъл Дж. Кейси
„Социалният организъм“

Социалните мрежи завладяха живота ни в рамките само на едно десетилетие. Платформи като Facebook, Twitter, Instagram, Snapchat, Vine свалят диктатори и издигат президенти, превръщат за една нощ неизвестни тийнейджъри в знаменитости, спасяват или унищожават кариерата и живота на не един човек. Променят общественото мнение по значими теми за дни. Носят милиони на хората, които осъзнават силата им.

Как се случва това?

Новата основополагаща теория на визионерите Оливър Лъкет и Майкъл Дж. Кейси разкрива, че социалните мрежи функционират по правилата на биологичния живот – репродуцират се, адаптират се, растат и еволюират. Следвайки тези правила, книгата отговаря както на глобални, така и на конкретни въпроси:

- Как милиардите свързани помежду си хора, които представляват клетките на Социалния организъм, си взаимодействат.
- Как Социалният организъм се храни от изображенията,

Пътеводител в бъдещето на социалните мрежи

Фармацевтично
общество

Четенето е здраве!

Кампания за стимулиране на четенето -
инициатива на „СТИНГ“ АД

<https://www.umniknigi.com/>

текстовете, музиката, които постваме; чисти се от отпадъците, като най-големият му екскремент е лошият маркетинг.

- Как идеите, които остават под формата на видеа, снимки, уебсайтове, хаштагове, се превръщат в мему и оформят структурата, която наричаме социална ДНК.

- Как гвиженията, породени от хаштагове, помагат на имунната система на Социалния организъм да се справи с „обществено заболяване“ и дори сменят политически системи.

- Защо Facebook трябва да се промени, ако не иска да последва съдбата на динозаврите.

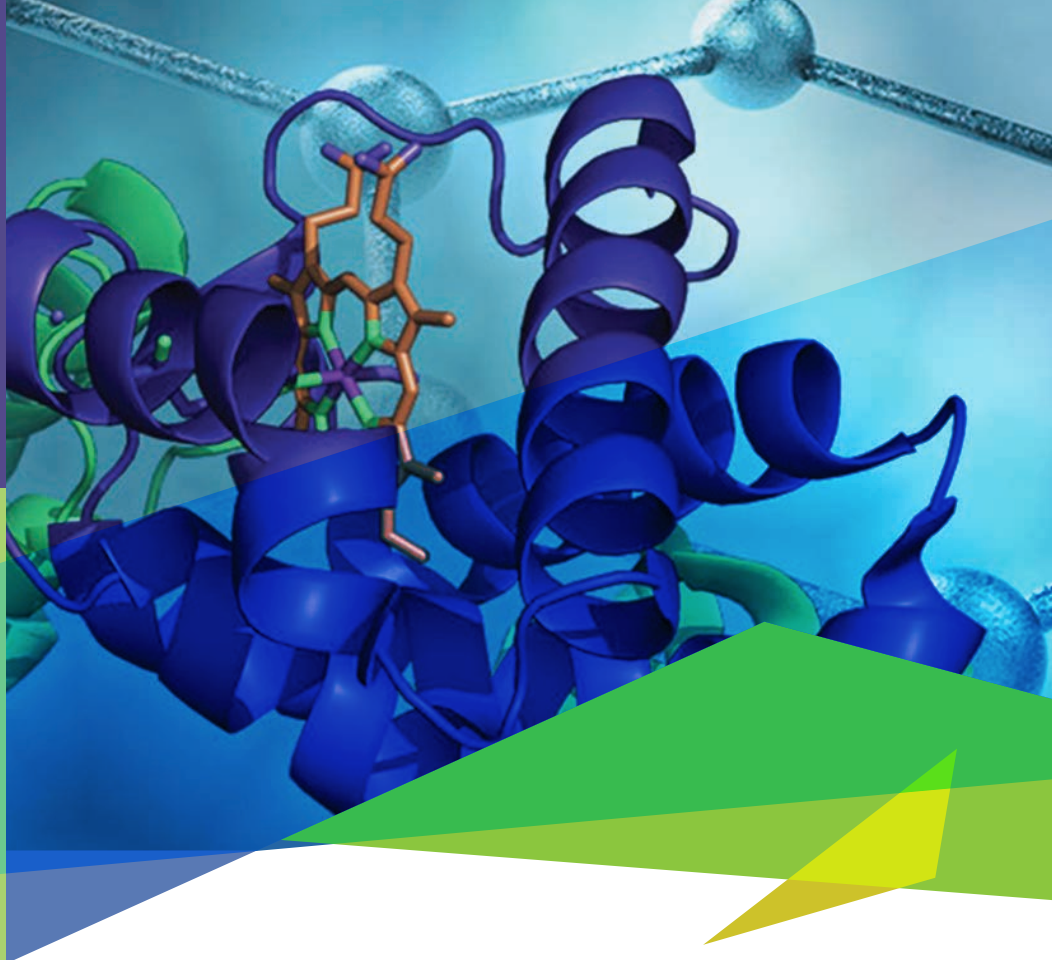
- Кои платформи предпочита поколението на милениалите и защо.

- Как социалните мрежи дават предимство на малките играчи пред големите

- Защо новият тип звезди – вайъри и ютюбъри, завладяват социалните мрежи със своите дигитални образи

- Какво можем да очакваме от еволюцията на Социалния организъм – дали социалните мрежи ще се развиват по начин, полезен за обществото, или ще се самоунищожат...

„Социалният организъм“ е незаменим наръчник за бизнес лидери, маркетинг специалисти, политици и за всеки, който иска да разбере дигиталния свят. Ръководство не само за социалните мрежи, но и за човешкия живот в днешно време и накъде се е запътил той.

■ МЗ Министерството на здравеопазването

(МЗ) трябва да регламентира доставката на лекарствения продукт за спинална мускулна атрофия до лечебните заведения. Това обясняват от НЗОК по повод покриването на терапията на деца с това тежко заболяване.

Във връзка с промяна в реда на финансиране на лекарствения продукт Спинраза (от реда, по който го е заплащал Фондът за лечение на деца, към общия ред, заплащан от НЗОК), здравната институция е създавала необходимата организация, подчертават от касата. С решение на Надзорния съвет от 23 декември 2019 г. са приети нови Изисквания на НЗОК при провеждане на лечение при 5q спинална мускулна атрофия в извънболничната медицинска помощ. Определени са лечебните заведения, в които се извършват манипулациите, както и комисиите, които ще издават протоколите.

До момента на децата, на които предстоят апликации, са издадени протоколи, заявяват от НЗОК. „Превид, че доставката и отчитането на Спинраза ще се извършват по специален ред, като изключение от общовалидните правила, необходимо е той да се регламентира със съответните договори с търговците на едро и с лечебните заведения, които ще извършват дейността. За това е уведомено МЗ и е проведена работна среща. Очаква се в най-кратък срок МЗ да регламентира доставката на лекарствения продукт до лечебните заведения“, подчертават от касата.

Частните болници

ще бъдат задължени да правят обществени поръчки за закупуването на лекарствата, също както държавните и общинските лечебни заведения. Депутатите поканиха управляемият на НЗОК в парламента, г-р Дечо Дечев, да обясни какво се крие зад изнесената информация, че частни болници са получили 7 пъти по-висока цена за един и същ медикамент от

държавните болници. В Народното събрание министърът на здравеопазването Кирил Ананиев обяви, че ще има корекции в закона, които ще задължат частните болници да правят обществени поръчки за закупуването на лекарствата, също както и държавните и общинските лечебни заведения

Ананиев ще напише и писмо до НАП, с копие до министъра на финансите, с което ще поиска да се направи проверка на лечебните заведения и на търговците на едро за цените, по които се търгуват онкологичните и онкохематологичните лекарства. Министър Ананиев ще възложи на ИАЛ и на Националния съвет по цени и реинбурсиране на лекарствените продукти да направят проверка на финансовите показатели на лечебните заведения при доставка на тези онкологични и онкохематологични лекарства и те ще бъдат сравнени с пределните цени по позитивния лекарствен списък.

„Важно е да се адресира точно проблемът, който е установен през последните дни. Искаме да дадем сигур-

Промяна в реда на финансиране на лекарствения продукт Спинраза

ност на българските граждани, че средствата отиват именно в подпомагане на здравето на хората“, каза Даниела Дариткова, председател на парламентарната Комисия по здравеопазване.

На брифинг в парламента управителят на НЗОК г-р Дечо Дечев уточни, че става дума за лекарството за онкоболни „Пеметрексед“, което е закупено от 9 болници на цена от 129 до 1063 лв. „Един от производителите забелязва, че има разлика в сумите, които НЗОК е заплатила и това, което той е получил при еднакъв брой опаковки“, обясни г-р Дечо Дечев. Връзка между производител и доставчик категорично няма, но има връзка между болница и търговец на едро, уточни в заключение г-р Дечев.

Васини срещу варицела

До февруари – март да бъдат доставени първите ваксини срещу варицела. „Сега у нас те не се предлагат, а семействата, които желаят да имунизират децата си, ги закупуват от Гърция, Австрия, Германия. На

този етап ваксината ще се поставя по желание на родителите, които ще я закупуват от аптеките. Ще продължат обаче да се водят дебати за Вкарването ѝ в имунизационния календар. „Варицелата е най-леката детска шарка и в огромния процент от случаите протича доброкачествено, но когато попаднеш в другите 2-3% или твоеето дете е там, не гледаш по същия начин на нещата, защото, за съжаление, тя е твърде разпространена. Броят на случаите у нас е около 30 000 годишно, от които около 1% са тежките случаи. В зависимост от състава на ваксината ще се прецени дали ще се поставя и на възрастни, които не са изкарали шарката. Близо 2500 са регистрираните случаи на гребна шарка само от началото на 2020 г.“, уточнява изданието.

■ НЗОК Назорният съвет на НЗОК

е утвърдил стойностите на изпълнителите на болнична медицинска помощ (БМП), които до момента

имат договор с Касата. Утвърдените стойности се прилагат за заплащане на извършената дейност от 1. 1. 2020 г. при условията и по реда на новите договори на изпълнителите на БМП, съгласно НРД за 2020 – 2022 г. Това става ясно от решенията на Надзора от заседанието на 20 януари, публикувани на интернет страницата на Касата и обнародван в Държавен вестник.

Това на практика означава, че до влизането в сила на новия НРД, чието обнародване в Държавен вестник се очаква да стане утре, болниците ще се отчитат по стария НРД, но ще им се плаща по новия. „Назорният съвет е утвърдил месечни и индикативни стойности за дейностите в БМП и индикативни стойности за медицински изделия и лекарствени продукти, които НЗОК заплаща извън стойността на оказаните медицински услуги, за месец на дейност януари 2020 г., в приложение към настоящото решение. Утвърдените стойности се вземат предвид в Правилата за условията и реда за определяне на годишни стойности на разходите за здравноосигурителни

плащания, разпределени по месеци за 2020 г., съгласно Закона за бюджета на НЗОК за 2020 г.", пише в решенията. „Изпълнител на болнична медицинска помощ може да подаде в РЗОК писмено заявление за увеличение на размера на месечната стойност за случаите на спешна диагностика и лечение по КП, КПр или АПр за м. декември 2019 г., за сметка на до 5% от утвърдената месечна стойност“, пише още в решенията. Утвърдените стойности ще залегнат и в в сключените индивидуални договори за 2020 г.

На заседанието на Надзорния съвет са планирани капиталови разходи за 2020 г. на обща стойност 5 000 000 лв. От тях за придобиване на дълготрайни материални активи са определени 3 540 320 лв., като в тях влизат купуване на компютри и хардуер за 1 870 000 лв. и сгради за 190 000 лв. Касата планира да купи още машини и съоръжения за 796 320 лв., стопански инвентар за 4 000 лв. и транспортни средства за 680 000 лв. Софтуерът и лицензите за програмни продукти пък ще струва на НЗОК 1 175 000 лв.

Надзорът е приел и механизъм, гарантиращ предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК, приложим за 2020 г. за лекарствените продукти, заплащани напълно или частично от НЗОК. Механизмът влиза в сила от 1.1.2020 г., но предстои да бъде обнародван в Държавен вестник. От Националното сдружение на частните болници (НСЧБ) искат НЗОК да договаря с производителите на лекарства цената на доставка и да заплаща директно на тях. Според тях така цената ще е еднаква за всички, а като единствен купувач,

касата може да договори много по-добри условия на доставка, в т.ч. и най-ниските възможни цени. „Така ще се реши и проблемът, който сегашната процедура създава на Притежателите на разрешение за употреба, свързани със задължителна отстъпка от цената, която поради разликите създава трудности и дори невъзможност за изпълнение. Не на последно място, ако се приеме този подход няма да се налага да се нарушава Европейското право, с всичките неблагоприятни последици от това“, смятат още от НСЧБ.

■ ИАЛ Няма данни за невропсихични усложнения

при българи, взимали лекарство против акне, съобщиха от Изпълнителната агенция по лекарствата (ИАЛ), след като в началото на годината британският регулатор на пазара на лекарства (MHRA) обяви, че започва нова проверка на използвания от десетилетия лекарствен продукт за екстремни форми на акне „Роакутан“. Причината е, че през 2019 г. 10 самоубийства в страната бяха свързани с приемането на медикамента.

„Роакутан“ е на българския пазар повече от 25 години. По данни на българското представителство на фирмата производител „Рош“ през 2019 г. средно на месец са продадени към търговците на едро 814 опаковки от 20 mg капсули, или общо 9779 опаковки за цялата 2019 г. „Терапевтичните показания на „Роакутан“ включват тежки форми на акне (като нодуларно или конfluиращо акне, или акне с риск от постоянни белези),

резистентно на адекватни курсове на стандартно лечение със системни антибактериални средства или локална терапия“, отбелязва „Рош България“. „Всяка информация, подадена към нас, която включва подозирана сериозна или неочаквана нежелана лекарствена реакция, независимо от това дали лекарственият продукт е употребяван в съответствие с утвърдената Кратка характеристика на продукта, се съобщава в указания срок на ИАЛ“, казват още от компанията.

Търговците на едро

на лекарства няма да имат право да притежават аптеки. Целта е осигуряване на възможности за конкуренция между участниците на пазара в тези области. Това е записано в проекта за изменение на ЗЛПХМ, който влиза за разглеждане в Народното събрание.

Заварените до влизането в сила на този закон лица, които притежават едновременно разрешение за търговия на едро и на дребно с лекарства, трябва до 6 месеца да решат кое от двете ще извършват. Ако това не стане в дадения срок, изпълнителният директор на ИАЛ отнема по-късно издаденото разрешение. Когато втората по вид дейност е търговия на дребно с лекарства, се отнема разрешението за всички аптеки, пише в законопроекта.

С промените се въвежда и Национална аптечна карта, която да ограничи разкриването на нови аптеки в големите градове и да осигури медикаменти в селата, в които няма аптеки. Предвижда се документът да

бъде създаден с участието на областни комисии и национална комисия, която включва министъра на здравеопазването, управителя на здравната каса, пациентски организации и др. Аптеките могат да откриват филиали в отдалечени места, като не е регламентиран горен праг за броя им. От БФС предлагат да се въведе ограничение от два филиала за аптека. Националната аптечна карта трябва да се приеме в срок до една година от влизането в сила на този закон, пише в законопроекта

Фиксира се и и таксата от 2 лв., която НЗОК плаща на аптеките за отпускането на лекарства, които са изцяло покрити от НЗОК. БФС предлага тази сума да се договаря на 3 години и да не бъде записана в законопроекта. Проектът за изменение в ЗЛХПМ определя и как да се уреди въпросът с ценообразуването и плащането на лекарства от здравната каса, което досега години наред се регламентираще само в наредби. „Процедурите по регулиране и регистриране на цените на лекарствени продукти и включването им в Позитивния лекарствен списък се разписват на ниво закон, тъй като в момента уредбата е в подзаконов нормативен акт“, пише в мотивите на вносителя.

В законопроекта се предвиждат и санкции за участниците във веригата на лекарствоснабдяването. Конкретизирани са глобите, които ще се налагат на аптеките, ако не се включат в системата за верификация на лекарствата. След обнародването им в Държавен вестник, ИАЛ вече ще може да ги прилага. Друга промяна задължава РЗИ да участва в контрола, който Изпълнителната

агенция по лекарствата осъществява. Разширяват се и възможностите за лечение на пациентите чрез регламентиране на прилагането на лекарствени продукти извън определените им показания при липса на друга алтернатива за лечение. „Това ще се осъществява само по изключение, под контрола на лекар, който ще носи цялата отговорност за лечението“, пише в законопроекта. Изпълнителна агенция „Медицински надзор“ също ще може да извършва проверки в аптеките – за съответствието на лекарствата, които са предписани на пациентите, с видовете и количествата, които са отпуснати от аптеката, когато тези лекарствени продукти се заплащат с публични средства, предвиждат промените.

По традиция здравното министерство чрез един законопроект предлага промени в още няколко здравни закона. Този път изменения се правят в Закона за здравното осигуряване и в Закона за медицинските изделия. В първия ясно е формулирано, че на здравноосигурените граждани болниците не могат да искат доплащане за дейности, които се покриват от НЗОК. Редът и конкретните услуги, подлежащи на доплащане, ще се определят с Наредба на здравния министър към Закона за здравето.

Предвидено е също в срок до 3 месеца от влизането в сила на закона управителят на Националната здравноосигурителна каса да може еднократно да определи нов размер на индивидуалните основни месечни заплати на директорите на РЗОК. С промените се отменя и пълната забрана НЗОК да сключва договори с нови болници и за нови дейности.

Parma общество

Това ще бъде възможно при случите, когато в дадена област има доказан недостиг на дадена медицинска дейност. Оценката ще се прави от ИА „Медицински надзор“.

■ ЕМА Препоръчва се одобрението

на 66 нови лекарства. 30 от тях са имали ново активно вещество, което никога досега не е било разрешено в ЕС. Това става ясно от доклада на Европейската агенция за лекарствата за 2019 г. Отрицателните становища са 4. Препоръчаните медикаменти са приложими в лечението на рак, неврология, ендокринология, имунология, съдечно-съдови заболявания, хематология, инфекции и др.

В доклада е отбелязано и одобрението през 2019 г. на първата в историята ваксина против вируса ебола след успешното тестване на имунизация в Конго. Одобряването на ваксината срещу разпространената в Африка треска се смята за триумф на медицинската общност. След ка-

то лекарството е разрешено от ЕК и се предписва на пациенти, ЕМА и държавите-членки на ЕС непрекъснато наблюдават неговото качество, съотношението полза – риск и предприемат регулаторни действия, когато е необходимо. Мерките могат да включват промяна в информацията за продукта, спиране или изтегляне на лекарство или изтегляне на ограничен брой партиди.

■ ЕК Разходите за лекарства в България

са необичайно високи. Те представляват 43% от публичните средства за здравеопазване. 34% от здравните разходи отиват за болнично лечение. Това каза представителят на Европейската обсерватория за здравни политики (ЕОЗП) Ане Шпрангер при представяне на здравния профил на България и Придружаващия доклад на Европейската комисия (ЕК). По думите ѝ би трябвало тези разходи да се намалят, защото показателят е доста над средното за ЕС.

На този етап ЕК няма задълбочени анализи за необичайно високите разходи за лекарства в България, каза Ане Шпрангер, но ще се направят допълнителни проучвания за установяване на причините. Тя посочи, че направените досега реформи имат за цел да се намалят тези плащания.

По-голямата част от разходите за здравеопазване в България са за лекарствени продукти и болнична помощ, отчита се в доклада. През 2017 г. на тях и на медицинските изделия се падат 3/4 от текущите разходи на България за здравеопазване.

Измерени като дял от общите разходи, разходите на България за лекарствени продукти са най-високите в ЕС (над 40%), въпреки че в абсолютно изражение (567 € на човек) са едва малко по-високи от средните за ЕС (522 €).

За болничната помощ се заделят 34% от разходите за здравеопазване. От 2010 г. разходите за извънболнична помощ са се увеличили значително, но през 2017 г. са възлизали едва на 234 € на глава от населението. В абсолютно изражение България изразходва приблизително 34 € на човек за здравна профилактика, в сравнение със средната стойност за ЕС от 89 €, което се равнява на 2,6% от разходите за здравеопазване, което е сериозен проблем според експертите.

Друг сериозен риск за българската здравна система остава високият процент на частните разходи за здраве. Доплащането от страна на пациентите е на едно от най-високите нива в ЕС, като само 52% от средствата са публични, каза Шпрангер. Разходите за здравеопазване в България на глава от населението растат, като стигат вече 1300 €, и въпреки това остават най-ниски в страните от ЕС.

Според Шпрангер би трябвало да се отделят повече средства за дългосрочна грижа за пациентите, но не в болнични условия. От публичните средства 34% се разходват за болнично лечение. В същото време болничният престой у нас е два пъти по-кратък в сравнение с другите европейски държави – средният престой е пет дни, но пък процентът на хоспитализации е двойно по-

голям в сравнение с Евросъюза. Риск продължава да бъде и големият дял от населението, което не е здравно осигурено: близо 10% от българите. 1/4 от неосигурените не плащат, защото не вярват в системата.

Друга група, основно от ромски произход, дори няма документи за самоличност. Между 10-14% от населението на страната няма добър достъп до медицинска грижа. В резултат продължителността на живот в България е най-ниска в ЕС, като преди две години показателите ни са били еднакви с тези в Румъния. Към днешна дата Румъния вече е с по-добри показатели за продължителност на живота. Смъртността от сърдечно-съдови заболявания и от исхемична болест на сърцето е висока, така е и в останалите държави, но там се отчита намаление.

Novartis AG

Швейцарският фармацевтичен гигант Novartis AG съобщи, че сделката за купуването на американската компания за биотехнологии The Medicines Company е приключила, информира investor.bg. До края на срока за подаване на оферти на концерн със седалище в Базел бяха предложени около 75% от акциите. В допълнение швейцарската компания ще има обвързващ ангажимент за още 16,9% от акциите. След като придобиването завърши, търговията с акции на базираната в Ню Джърси борса ще бъде преустановена.

Novartis обяви в края на ноември, че ще сложи на масата на преговорите 9,7 милиарда долара. Швейцарците по-специално се интересуват от

лекарството Inclisiran, медукамент за понижаване на холестерола в процес на разработка. Компанията се опитва да разшири своето портфолио за сърдечно-съдови заболявания.

■ Бизнес Нови доминиращи 5 бизнес тенденции за 2020

1. Ще доминират все повече организациите, които не са с йерархична структура. Ако настоявате да вземате всички решения във вашата компания, вероятно ще изоставате от по-бързо развиваща се конкуренция. Все повече организации възлагат ключови решения надолу по нивата към хора, които имат по-добри познания и пряк опит с клиентите, отколкото към топ мениджърите. Чрез все по-рядкото следване на определени йерархични структури, компаниите стават по-бързи в своите реакции и в пускането на нови продукти. За да останете в играта, е добре да изградите системи, които ви гарантират, че хората ви изпълняват това, което казват, да избягвате микромениджмънта и да се избягвате от тези, които забавят вземането на решения.

2. По-възрастните работници ще променят облика на бизнеса. Почти 79 млн. бейби буумъри само в САЩ вече са в предпенсионна възраст. Някои от тях може да са ваши служители, които се нуждаят от парите или които просто са удовлетворени от работата си. Други може да търсят да бъдат наети от вас или да представляват нарастваща част от клиентската ви база. Ако наемате представители от бейби буумърите, трябва да знаете какво можете

да направите, за да извлечете полза от техния опит. В същото време е добре да помислите за промяна на политиките си за човешки ресурси, за да отговарят на нуждите им в здравеопазването. Ако голяма част от вашите клиенти са от това поколение, по-дълбокото познаване на служителите ви, които са също от него, ще ви даде представа, чрез която да сте от полза на потребителите си по-ефективно.

3. Евтината китайска работна ръка вече ще е минало. Населението на Китай застарява и страната предприема определени промени. Вместо да бъде разглеждана като място с евтина работна ръка, тя се пренасочва към индустрии, които продукти и услуги контролират високи цени и големи маржове на печалба, защото използват технологичните таланти като свои конкурентни оръжия. Ако компанията ви разчита на Китай за евтина производствена ръка, трябва да планирате да се преместите в други дестинации като Южна Азия или Африка. Имайте предвид обаче, че тези страни вероятно ще се стремят в бъдеще да следват примера на Китай.

4. Новите технологии ще играят все по-голяма роля в бизнеса. Новите технологии могат да бъдат както възможност, така и заплаха за вашия бизнес. Разгледайте тези 7 технологии, защото те ще стават все по-значими през следващото десетилетие:

- 3D принтирането може да помогне на роботите да построят нови сгради или да създаде изкуствени пръсти.
- Нанотехнологиите, чрез които ще се постигне голям напредък в

медицината.

- Мобилните приложения ще продължават да трансформират цели отрасли.
- Мобилни плащания: на фокус в битката между банки, компании за кредитни карти, телекомуникационни и софтуерни компании.
- Приложенията и свързаните машини (интернет на нещата) ще преобразят битката за вниманието на потребителите, които търсят забавление.
- Социалните медии ще продължат да играят значима роля.
- Големите данни ще генерират прозрения, които да помагат на компаниите да използват силата си и да идентифицират нови продукти и услуги за по-добро обслужване на клиентите.

5. Задължително ще е преквалифицирането на служителите. Преди да включите новите технологии, се уверете, че вашите служители имат необходимите умения, за да се възползват от предимствата им. За целта е необходимо да ги обучите чрез ефективна комбинация от курсове на живо и онлайн.

Колеги, остават броени дни до провеждането на шестия конгрес за избор на ръководство на БФС, мандат 2020-2023. Очаква се той да бъде особено напрегнат. Налице са редица нормативни неуредици, създаващи затруднения и проблеми в дейността на аптеките и логично водещи до лидерска криза.

Една от издигнатите кандидатури е на отговорния магистър-фармацевт и главен редактор на списанието, госпожа Аделина Любенова. На Вашето внимание представяме нейната гледна точка относно стратегията за развитие на организацията през следващите три години.

– Г-жо Любенова, как ще отговорите на очакванията на магистър-фармацевтите, какво ще промените?

А.Л. Не ми е самоцел да правя промени без съгласуване с колежите, но смятам, че когато нашите несвършени преценки се натрупат по правилния начин, колективната ни интелигентност ще е свършената призма за успех и просперитет в дейността ни.

Колежите ми са мъдри и аз искам да стимулирам дейности, за да се прояви тази интелигентност, а не по подобие на мравченската колония да се самоунищожим. Моята цел е, независимо от всичко, съсловието ни да е единно по най-

важните за професията гледни точки. Да се възроди просперитетът и ролята на фармацевта за опазване на общественото здраве, да се промени нагласата на хората за мисията ни в здравеопазването, да развием уменията си, да тропаме знания, да допринасяме за каузи, в които вярваме.

Имам ясна представа за това как да се противопоставим на създаването на статукво. Необходима ни е активна професионална експертиза, последователни и точни действия в отговор на динамичната нормативна трансформация. На този етап много стихийно и хаотично се случват промените, а аптечната система не е готова да се адаптира.

Смятам че, да се създаде визията на дигиталния бизнес модел при аптеките и въобще в лекарствоснабдяването, трябва всички да са наясно от какви ресурси, активи и проучвания се нуждае то. Освен това трябва да са изяснени всички конфликти в приоритетите за оптимизация и трансформация. Да търсим партньорства с други организации

и да се оцени готовността на всички аптеки за този процес. В съществуващия дефицит на доверие ще бъде трудно да се променим бързо. Необходимо е създаване на нормативна саморегулация на фармацевтичната компетентност във връзка с въздействието на лекарствената ни експертиза върху социалното и здравното осигуряване.

Нека не забравяме, че Съсловната ни организация е създадена като корпорация на публичното право, в която се предвижда задължително членуване на специалисти. Те предоставят фармацевтична услуга и разполагат с известни публично-правни функции за организиране, контрол и дисциплинирана власт спрямо същите специалисти. Това задължава много управителното тяло да осигури комфорт и условия за надграждане!

Всички дейности и функции, касаещи интересите на съсловната организация, ще се подлагат на публично обсъждане вътре в съсловието, а решенията няма да се вземат едностранно и авторитарно.

Regulat

Можем ли да се саморегулираме? Отговорът е ДА.

tions

Колективната интелигентност ще ни спаси!

маг. фармацевт
Агелина ЛЮБЕНОВА

– Какви решения основно търсят фармацевтите днес?

■ **А.А.** Масово колежите търсят сигурност в тази организация, но не я намират. Проведох срещи в 17 регионални колегии и със сигурност знам какво ги вълнува и разочарова! Активната позиция на създадения Инициативен комитет по щекотливите теми през последните три години: „верификация“, „такса рецепта“, „електронната система на ИАА“, „Н-18“, хвърлят светлина за възможностите на аптеките да се справят с въвеждането им.

Смятам че, екипът ни успя в преговорите със здравните власти, но положението остава тежко за много колеги работещи в аптеки. Те не разполагат с технически ресурс, за да отговорят адекватно на нормативната преса, която се упражнява върху тях. Силно се надявам заедно да намерим вярното решение и да преодолеем препятствията, както винаги досега. Имаме заявени становища, срещи, стратегия, така че регулаторните изисквания да могат да се адаптират към реалните

възможности на колежите. Наложително е да се даде адекватен отговор на предизвикателствата, но същевременно и да отговорим на променящите се нужди и очаквания на крайните клиенти. Искане ми се да насърча различното мислене, да приложим визионерски подход при решаване на проблемите. Ще съставя динамичен екип, който ще работи в подкрепа и защита на всички фармацевти.

– Как виждате бъдещето?

■ **А.А.** Много работа – с регионалните организации, координирани действия, ефективни политики за лекарствена безопасност, адекватни преговори и договори с НЗОК, работни срещи и експертизи със здравните власти, работа с профсъюзите относно работното време на аптеките, глобален поглед и работа с европейски структури и проекти за обществено здраве, усъвършенстване на обученията с професионална насоченост, асоцииране на студентите и стажантите към съсловие, създаване на помощни ръководства за фарма-

цевични грижи, програми за кариерно развитие, справяне със стреса в професията, сътрудничество с пациентски структури, изграждане на обща, единна платформа на бази данни с лекарите, аптечна регулация, медийна политика, социални кампании.

И в заключение мога да уверя моите колеги, че аз ще продължа да изповядвам ценностите, залегнали в чл. 2 от „Кодекс за професионална етика“ на магистър-фармацевта. Радетел съм за компетентност, емпатия, честност, отговорност и хуманност.

Докато бизнесът по света се вълнува дали ще има икономическа криза, ние в България вече над година се вълнуваме от текстовете на една наредба.

Това е печално известната Н-18 на Министерството на финансите и вече прословутото СУПТО (софтуер за управление на продажбите в търговските обекти), заради които стотици малки аптеки имат сериозни проблеми. Според недоволните аптекари има много неясни и противоречиви текстове, както и казуси, които могат да доведат до различни тълкувания.

Някои аптеки твърдят, че наредбата създава допълнителна административна и финансова тежест за легалния и най-вече за малкия бизнес. Те са категорични, че има изисквания, които затрудняват работата в аптеката и то по време на грип. Очакванията им, че ще могат да използват специализирана версия на модула, който да касае само продажбите по касата се оказа невъзможен. Това стана ясно на среща между експерти на Националната агенция за приходите (НАП) и представители на БФС, на която са присъствали разработчици на софтуер за управление на продажбите на аптеките. По думите на софтуерни разработчици,

част от клиентите са отлагали внедряването на новите програмни продукти, като това ги поставя в риск от санкции.

Реално промените по Наредба Н-18 засягат всички фирми, опериращи на територията на България, които приемат плащане в брой и използват касови апарати, софтуер за управление на продажбите (СУПТО) и интегрирани автоматизирани системи за продажба. Става дума за огромен брой регистрирани фискални устройства. Повече от половината от тях трябваше да се подменят, а останалите могат да минат само с актуализация на софтуера.

Като цяло разходите зависят от типа аптека, но основен проблем на наредбата е, че поставя под общ знаменател всички, независимо от сферата им на дейност. Аптеките се оплакват също, че дори да работят вече със СУПТО и са успели да интегрират дейността си спрямо Наредба Н-18, имат проблем с отчетането в НАП, което трябва да стане в рамките на 5 мин. от издаването на касовия бон и което се

бави. А докато продажбата не бъде отчетена, блокира цялата система. Разработената от „Ей Ес ЕС“ ООД СУПТО Версия на PharmaStar – 1.69.1.157 е одобрена от НАП. Прилагаме извлечение и линк от сайта на НАП. <https://inetdec.nra.bg/pls/pub/home.html#/selectService:6,283,dec2009.REGREPSOFT.home>

Иначе санкциите за неспазване на изискванията са между 1000 и 20 000 лв. Наредба Н-18 засегна почти всяка компания в България и създаде изключително сложна, неясна и скъпа за прилагане регулация. Хаосът може да се избегне с повече разяснения, а не с репресии.

Препъникамък ли се оказва СУПТОТО?!

**Последни новини!
Срокът отново е
удължен с още
6 месеца!**

OTC продукты

2 в 1

1 крем - двойно действие

ПРИ МУСКУЛНИ И СТАВНИ БОЛКИ

Ефективна комбинация

Algesal е комбинация от Diethylaminsalicylat и Myrtecain.

- **MYRTECAIN** е силно действащ локален анестетик, който бързо облекчава болката, засилва пенетрацията на **SALICYLAT** в тъканта и това води до трайно потискане на болката.
- **DIETHYLAMINSALICYLAT** възпрепятства възпалението, намалява отока и потенцира действието.

Хранителни
добавки

ПРИ ХРЕМА И ЗАПУШЕН НОС...

ТЕНОРОС

Таблетки за смучене

Биофлавиноиден Екстракт от Елда PSI 265 и Цинк

1 Биофлавиноидите на Елдата са мощни антиоксиданти и действат противовъзпалително, като:

- уплътняват стената на кръвоносните съдове и намаляват пропускливостта на съдовата стена → хремата спира
- намаляват отока на лигавицата → носът се отпушва

2 Цинкът допълва антиоксидантното действие на Елдата и засилва имунната защита на организма срещу вирусите

Препоръчителен прием (дозировка):

При първи прояви на запушен нос и отделяне на секрет от носа:
5 ТЕНОРОС таблетки на ден, като първите 2 таблетки се смучат в рамките на 30 минути. В следващите два дни също се смучат по 5 таблетки дневно.

За укрепване на защитните сили през есенно-зимния сезон... при всички, които боледуват често:
по 1 до 2 ТЕНОРОС таблетки на ден.

Важна информация:

ТЕНОРОС е хранителна добавка, не е заместител на разнообразното хранене и не е подходящ за употреба като единствен източник на хранене. Да не се превишава препоръчаната дневна доза! Да се съхранява на сухо, защитено от светлина място и при температура под 25°C. Да се съхранява на място, недостъпно за малки деца.

Къде да намерите повече информация за ТЕНОРОС?
Интернет страницата на: www.pharmaselect.at
Произведено в ЕС.

Pharmaselect International
Beteiligungs GmbH.
Ernst-Melchior-Gasse 20, 1020 Wien

Специална промоционална оферта!

ТВ РЕКЛАМА

Промоционална оферта ДОПЕЛХЕРЦ АКТИВ			3 февруари - 6 март 2020
Закупени опаковки	Опаковки Натурал Рабат	% Натурал Рабат*	НАТУРАЛ РАБАТ
11 опаковки ДОПЕЛХЕРЦ актив (микс)	1	9%	1 опаковка ДОПЕЛХЕРЦ актив Витамини А-Я x 30 ДЕПО таблетки
60 опаковки ДОПЕЛХЕРЦ актив (микс)	7	12%	7 опаковки ДОПЕЛХЕРЦ актив Витамини А-Я x 30 ДЕПО таблетки
Промоционална оферта ДОПЕЛХЕРЦ СИСТЕМ			3 февруари - 6 март 2020
1 опаковка ДОПЕЛХЕРЦ систем	1	100%	1 опаковка ДОПЕЛХЕРЦ актив Магнезий 400 + В витамини x 15 ефервесц. таблетки
Промоционална оферта ПРОТЕФИКС			3 февруари - 6 март 2020
5 опаковки ПРОТЕФИКС (микс)	1	20%	1 опаковка ПРОТЕФИКС Фиксиращ крем 40 мл
12 опаковки ПРОТЕФИКС (микс)	3	25%	3 опаковки ПРОТЕФИКС Фиксиращ крем 40 мл
Промоционална оферта АЛПЕЦИН			3 февруари - 6 март 2020
6 опаковки АЛПЕЦИН (микс)	1	17%	1 опаковка АЛПЕЦИН Кофеинов шампоан С 1

* Посоченият % натурал рабат е процентно съотношение на броя опаковки натурал рабат към броя закупени опаковки ** Промоцията е валидна до изчерпване на складовите наличности

Шампоан против косопад №1 в Германия ДОПИНГ ЗА ТВОЯТА КОСА! Доказан ефект с клинични проучвания

Алпекин с кофеин против косопад

Комбинацията с активна съставка Кофеин поддържа корените на косата витални и допринася за по-голямо удължаване на техните растежни фази, отколкото е генетично заложено.

При третиране с Алпекин Кофеинов шампоан против косопад, растежните фази възвръщат продължителността си и израстването на коса, дори в напреднала възраст, става възможно.

- Alpecin C1 Кофеинов шампоан против косопад - намалява косопада
- Alpecin Кофеинов шампоан с двоен ефект - срещу косопад и пърхот
- Alpecin Кофеинов тоник - подсилва корените на косата

Queisser Pharma · София 1700, ул. Проф. Рашо Рашев 4
· 024412764 · info@queisser.bg · www.alpecin.bg

HAYDE

Поддържайки кислороденият баланс в тялото си на ниво, поддържате здравето си!

Кислородът е жизненоважен за всяка физиологична функция на човешкото тяло. Той е необходим за функционирането и растежа на нашите клетки. Когато клетките са лишени от кислород, те могат да мутират или да умрат. Германият помага на клетките в тялото да запазят своя здравословен баланс. Наричан още минерал чудо, германият действа на клетъчно ниво, като подобрява способността им да генерират енергия, снабдявайки ги с кислород. Колкото повече се насищат клетките с кислород, толкова повече енергия се достига до всички органи и системи в тялото.

Една молекула органичен германий (Ge-132) има способността да пренася три атома кислород, и така подпомага снабдяването на клетките и тъканите с кислород. Този път на кислородно снабдяване е независим от основния, при който кислорода се достига до клетките и тъканите от кръвта, свързан с хемоглобина.

Ge-132 активира собствения имунен отговор, като увеличава производството на гама-интерферон, активира макрофагите, увеличава производството на естествените Т-клетки убийци, увеличава активността на Т-лимфоцитите и производството на IgM и IgG (имуно-глобулини М и G). Този процес го прави мощен имуностимулатор

Ge-132 активира допаминергичните и серотонинергичните неврони, освен това стимулира освобождаването на ендогенните енкефалини и ендорфини, които имат мощен аналгетичен ефект.

ХАЙДЕ е хранителна добавка на Абофарма, създадена на основата на течен органичен германий - Ge-132 (Германиум сесквиоксид) под формата на удобни и практични стикове за директна консумация. Течният органичен германий в ХАЙДЕ е извлечен от Ganoderma lucidum (Рейши), като е добавен и сух екстракт от спороносната част на гъбата. Рейши е богата на аминокиселини, витамини, микроелементи, антиоксиданти, ензими, но най-важна роля имат полизахаридите, които са силен имуностимулатор.

Всеки стик съдържа 100 mg органичен германий и 50 mg. сух екстракт от спороносната част на гъбата Рейши (Ganoderma lucidum), титриран до 10% съдържание на полизахариди. Приемът е изключително

ABOPHARMA

удобен и гарантира бързо усвояване. Хранителната добавка подпомага снабдяването на тъканите и клетките с кислород и може да помогне при различни състояния свързани, именно с неговия недостиг. Поради мощният си антиоксидантен ефект, в комбинация с допълнителното насищане на клетките и тъканите с кислород, ХАЙДЕ е подходящ за употреба при хора, страдащи от хронична умора или отпадналост, както и при такива подложени на тежки физически изпитания. Той е изключително подходящ за бързо повишаване на имунната защита и помага в борбата с вирусните инфекции. Освен това спомага за по-бързото възстановяване след операции.

Поради способността си да доставя кислород до клетки и тъкани по независим механизъм, той е подходящ за приложение и при състояния засягащи централната и периферна нервни системи, като замаяност и шум в ушите. Подобрява състоянията свързани с недостиг на кислород, поради нарушена циркулация на кръвта. Има съдоразширяващо действие, като подобрява коронарната циркулация и действа като адювант в регулирането на кръвното налягане.

Козметика

РЕФРИГЕРАНС®

крем
АКТИВ
75 мл

усилена формула с **36% повече**

КОЛЯНО

РАМО

ЛАКЪТ

КРЪСТ

При мускулни и ставни болки на помощ идва **РЕФРИГЕРАНС АКТИВ 75 мл**
НОВА УСИЛЕНА ФОРМУЛА С 36% ПОВЕЧЕ
РЕФРИГЕРАНС АКТИВ

- При спортни травми
- Разтежения и навяхвания
- Болки в кръста
- Болезнени стави и сухожилия

ВЗЕМЕТЕ
10%
ОТСТЪПКА
ПРИ ПОКУПКА НА 4бр
от един артикул
Здраве Акне Стоп

СПЕЦИАЛНА
ОФЕРТА

през Февруари

- ✓ Почистват в дълбочина
- ✓ Детоксикират
- ✓ Освежават кожата

ПОТЪРСЕТЕ НА СПЕЦИАЛНИ ЦЕНИ
ПРЕЗ ФЕВРУАРИ И УЧАСТВАЙТЕ
В КАМПАНИЯТА!

за повече информация
www.zdravegames.com

1 КУПИ
2 ПРОДУКТА*
С МАРКА ЗДРАВЕ

* В играта не участват салуни Здраве Бебе 75g

2 РЕГИСТРИРАЙ
КАСОВАТА БЕЛЕЖКА
 на www.zdravegames.com

Здраве

за цял живот!

КУПИ ПАКЕТ
кремове Здраве
през февруари

ВЗЕМИ ПОДАРЪК!

Здраве универсален крем
в туба

1 ПАКЕТ СЪДЪРЖА:

Артикул:	Брой в пакет:
Крем Здраве 30 г	5
Крем Здраве Лека Формула 40 г	3
Крем Здраве Универсален 250 ml	2
Крем Здраве Универсален 145 ml	2

ПРЕЗ ФЕВРУАРИ
УЧАСТВАЙТЕ
И В КАМПАНИЯТА НА ЗДРАВЕ!

за повече информация
www.zdravegames.com

1 КУПИ
2 ПРОДУКТА*
С МАРКА ЗДРАВЕ

* В играта не участват салуни Здраве Бебе 75g

2 РЕГИСТРИРАЙ
КАСОВАТА БЕЛЕЖКА
на www.zdravegames.com

Медицински
изделия

medistus
ANTIVIRUS

с мед и лимон

МЕДИЦИНСКО ИЗДЕЛИЕ

със свеж плодов вкус

ЕСТЕСТВЕНА ЗАЩИТА НА ЗДРАВЕТО ОТ ВИРУСИ И БАКТЕРИИ НА МЕСТА С ВИСОК РИСК ОТ ИНФЕКЦИИ

- Изгражда надеждна защитна бариера върху лигавицата на устната кухина и фаринкса
- Действа превантивно или при първи симптоми на раздразнено гърло и кашлица
- Без консерванти и оцветители. Без захар, глутен и лактоза.

при
пътувания

в обществения
транспорт

в учебни
заведения

в чакални

в магазини

на различни
събития

VICHY

LABORATOIRES

LIFTACTIV SPECIALIST PEPTIDE-C АМПУЛИ ПРОТИВ БРЪЧКИ

ЗАРЕДЕТЕ СВОЯТА КОЖА ОЗАРЕТЕ ТЕНА - НАМАЛЕТЕ БРЪЧКИТЕ

КЛИНИЧНО ДОКАЗАНА ЕФИКАСНОСТ

Веднага: **кожата е хидратирана и по-стегната.**

След 10 дни: **кожата е по-мека и озарена.**

След 30 дни: **бръчките са по-малко видими и кожата е регенерирана.**

C Vichy кожата става по-силна.

ХИПОАЛЕРГЕНЕН - БЕЗ ПАРФЮМ

LA ROCHE POSAY

LABORATOIRE DERMATOLOGIQUE

ПО-ДОБЪР ЖИВОТ ЗА ЧУВСТВИТЕЛНАТА КОЖА

HYALU B5

ЧИСТА ХИАЛУРОНОВА КИСЕЛИНА + ВИТАМИН B5

ИНОВАЦИЯ ПРОТИВ БРЪЧКИ
КОРИГИРА, ВЪЗСТАНОВЯВА¹ И ИЗПЪЛВА.
ЗА ЧУВСТВИТЕЛНА КОЖА.

ДОРИ И СЛЕД ПРОЦЕДУРИ²

1. Възстановява кожната бариера; 2. Тестван след повърхностни процедури. Да не се нанася на кожа, която не е напълно заздравяла.

 Стинг АД www.stingpharma.com web.stingpharma.com